

Kam se díváš?

Mám takový dojem, že díky událostem posledních měsíců obchází naší zemí, ba dokonce celým světem, intenzivnější pocit strachu a obav. Starosti, beznaděj, zoufalství, pocit ohrožení, nejasné budoucnosti, stín krizí všeho možného. Do světa plného ekonomického rozmachu, spokojenosti, blahobytu, tedy alespoň v té tzv. vyspělé části světa, přišla rána, ze které se celý svět ještě nevzpamatoval a zcela určitě už nebude takový, jaký jsme jej znali. Není dne ani hodiny, abychom neslyšeli o covidu v jakékoli podobě. Do světa přišel strach, obava z onemocnění, které se u každého může projevit v různé síle a potížích či dokonce bez jakýkoliv příznaků. I nevěřící lidé vnímají, že se svět někam řítí. Někam, odkud už není a nebude cesty zpět.

Do toho se zvětšuje strach ze ztráty svobody. Společnost, a nejen ta česká, je radikálně rozdělena. Kolem sebe vidíme chaos v různých opatřeních, které mnohdy nestihnáme ani vnímat, ale také zmatek v názorech odborníků, kteří si mnohdy protirečí. Lidé se snaží dopátrat nějaké pravdy, ale dostavuje se spíše pocit zmatku, chaosu, beznaděje, obav, starostí a strachu. Někteří spoléhají na očkování, jiní jsou přesvědčeni, že si jejich tělo vytvoří potřebné protilátky. Ať už patříte do kterékoli skupiny, najednou můžete více vnímat, že do společnosti přišlo rozdělení. Rozdělení, které se přímo dotýká našich rodin, přátelství, sborů. Žijeme v čase, kdy není jasné, zda bude stačit třetí dávka vakcíny, kdy není jasné, zda zdravý a práceschopný člověk bude moci bez nějakých podmínek přijít další den do práce.

Kromě již zmíněného covidu se naší zemí a krajem prohnal další strach. Někteří obyvatelé jižní Moravy se během pár minut ocitli bez střechy nad hlavou. Tornádo, které se koncem června některými obcemi prohnalo bez varování, ničilo vše, co mu přišlo do cesty. Vzalo si několik lidských životů a způsobilo obrovské materiální škody, ze kterých se budou postižené obce a její obyvatelé ještě dlouho vzpamatovávat.

Abychom v tom výčtu toho neměli málo, tak koncem léta zejména do Evropy i České republiky přichází další rána v podobě energetické krize. Ať už je to obrovský růst energií nebo krach některých překupníků, najednou min. 10% obyvatelstva musí řešit svého dodavatele energie. A tak zažíváme krizi bydlení, na hranicích Evropské unie krizi migrační, ostatně celá Evropa je v krizi hodnot, mnozí z křesťanských církví popisují krizi víry, v krizi jsou americko-čínské vztahy. Do všech těch strachů a obav přicházejí neklidné zprávy z hromadění ruské armády u hranic s Ukrajinou či strach ze situace na polsko-běloruské hranici. Jak se zachová Evropa? Bude přijímat uprchlíky nebo situaci vnímá jako politický nátlak Lukašenko? Z historie světa víme, že i malý oheň může způsobit velký požár. To jsou možné obavy a starosti, které třeba zasahují i do vašich životů, kdy mimo ně ještě řešíte, jak splácet právě navýšenou hypotéku, jestli se vás nějak existenčně nedotkne případný další lockdown, jak bude prosperovat vaše živnost nebo firma v dalším roce a či to třeba raději nezabalit. I mládež a děti mají své obavy a starosti, zda se např. podaří uspět na zkoušce, jak řešit neshody se spolužáky, šikanu, jakou zvolit školu či zaměstnání atd..

Najednou je toho nějak moc. Jsme zavaleni velkým množstvím zpráv a informací, vesměs i protichůdných, které mnohdy nestačíme ani zpracovat. V tom všem se nějak snažíme najít pravdu. Ve výčtu strachů a obav bychom mohli pokračovat až do rána a stejně by to neskončilo a pak byste mohli mít třeba obavu i z toho, kdy skončí tohle kázání.

Nepřišel jsem vás dnes strašit, to opravdu není mým cílem, spíše naopak, chtěl bych vás povzbudit, že i v těchto těžkých chvílích strachu, starostí a obav, je možné zažívat pokoj. Myslím, že křesťané by neměli být zaskočeni událostmi tohoto světa. Vždyť každým dnem jsme blíž a blíž druhému příchodu Ježíše Krista na tuto zem. Co tedy dělat? Pojdme se podívat na náš dnešní příběh a věřím tomu, že najdeme odpověď na otázku – Jak čelit strachu a obavám.

Celý ten dnešní příběh je o strachu. Dramatický příběh, kdy všichni viděli to samé, a přesto deset z těch, co se vrátili a podávali hlášení z výzvedné mise, deset z nich bylo pohlceno strachem. Káleb a Jozue viděli tu samou situaci, ovšem měli k tomu zcela jiný pohled. Izraelci určitě nebyli oproti Anákovcům malí jak kobylinky, avšak pomluvami, které v nich vypůsobil strach, zhaněli Izraelcům zemi,

kteřou prozkoumali. Strach není prozíravost, to není obezřetnost. Strach zkresluje skutečnost. Ano, je pudem sebezáchovy, ale utrženým ze řetězu.

Tehdy, když jsme sklíčení obavami a sevřeni strachem, můžeme vnímat strach jako bolest. Strach působí muka (1J 4,18) a šíří se jako infekce. Izraelci strachem a hrůzou plakali celou noc. Strach se šíří. Strachem tvrdne srdce. Strach má velké oči. Izraelci začali panikařit a tak víme, že panika je nakažlivá. Společnost, která podlehne pocitu strachu je také snáze ovlivnitelná. Strach nám způsobuje bolest a pokud trvá dlouho, promění se v hněv vůči tomu, kdo bolest způsobuje. Hněv se pak může překloupat v nenávisť. A to se ukazuje i v našem příběhu. Izraelci nejenže plakali celou noc, začali také reptat proti Mojžíšovi a svalovali vinu na něj. Dokonce pod vlivem strachu začali podnikat pošestilá rozhodnutí. Začali být agresivní a rozhodli se, že Jozuu a Káleba ukamenují.

Strach má velké oči. Strach je špatný rádce. Rozhodujeme-li se v panice, rozhodujeme se špatně. Máme-li zrak zakalený strachem, vidíme skutečnost jinak, než jaká je. Zejména však nemůžeme být šťastni a zažívat radost a pokoj.

Existuje nějaké řešení? Řešení nám napovídá ten náš dnešní příběh. Řešení, které Izraelcům nabízejí Jozue a Kaleb. – S námi je Hospodin. Kam se to díváte? Nedívejte se na ty „obry“, čím víc se na ně budete dívat, tím budou větší. Nedívejte se na tu paniku. Nedívejte se na paniku, kterou máte v sobě. Dívejte se správným směrem – S námi je Hospodin. Skoro v každém žalmu zaznívají slova, že Bůh je tomu, kdo se k Němu obrací – oporou, útočištěm, skrytím, hradem, nedobytnou pevností, bezpečím, silou... (např. Žalmy 3; 7; 18; 23; 28; 37; 54; 59; 62; 116; 119; 121; 145....) Neznamená to však, že jsme mimo realitu, že věci neřešíme. Jen předtím, než se do něčeho pustíme, pustíme k jednání Boha, který se zastává a bojuje za nás.

Pokud se na příčinu našeho strachu stále jen díváme, může v našich očích dál bobtnat a zvětšovat se. Jsou to stále větší a větší obři. Když se díváme do vyděšených obličejů jiných lidí, bude to jen a jen horší. Panika se stupňuje a je nakažlivá, ať už je ohrožení reálné či nikoli. Je třeba změnit pohled a nedívat se na to, co nám svazuje nohy, ale upřít pohled jiným směrem.

- *Stále upírám své oči k Hospodinu, on vyprostí ze sítě mé nohy. Žalm 25:15*
- *Ovinuly mě provazy smrti, přepadly mě úzkosti podsvětí; nacházím jen soužení a strasti. Žalm 116:3*

Kaleb vidí dál než ostatní, ba dokonce ukazuje do Nového zákona, když řekne: Nebojte se, s námi je Hospodin. O několik století po něm také prorok Izajáš prohlašuje - *Hle, dívka počne a porodí syna a dá mu jméno Immanuel (to je S námi Bůh) Izajáš 7:14*. To, čím Kaleb uklidňuje ustrašené Izraelce, se stalo skutečností. Bůh je s námi. Bůh je s Tebou. A v tomto čase před svým druhým příchodem je s námi svým svatým Duchem.

- *"Já, já jsem váš utěšitel. Proč se tedy bojíš člověka, jenž umírá, lidského syna, který je jak tráva? Zapomínáš na Hospodina, který tě stvořil, který roztáhl nebesa a položil základy země. Proč máš neustále, po celé dny, strach... Izajáš 51:12.*

Vítězit nad strachem neznamená, že se nebudeme ničeho bát, ale strach, panika, zděšení nemusí mít v našem životě poslední slovo.

Výhoda věřících je, že smíme spočinout v důvěře. Abychom nepropadali strachu a zoufalství, je třeba se dívat vnitřním zrakem a ti, kdo se dívají správným směrem, jsou jako zrcadla. Jak píše žalmista v 34. Žalmu, *kdo na Hospodina hledí, rozzáří se*.

Pokud se díváme správným směrem, tak jsme odrazem, odleskem, obrazem Boží slávy. Protože to světlo, které na nás dopadá, se odráží kolem nás. Je na nás vidět. Naše lampy jsou plné a mohou svítit druhým okolo nás.

- *Na odhalené tváři nás všech se zrcadlí slavná zář Páně, a tak jsme proměňováni k jeho obrazu ve stále větší slávě - to vše mocí Ducha Páně. 2 Korintským 3:18*

Bratři a sestry, dívejme se tím správným směrem. Bůh touží po nás a chce s námi sdílet všechny naše radosti i starosti. Sdílejme se s ním jako s nejlepším přítelem, partnerem o tom, co nás tíží a trápí. Všechnu svou starost vložte na něj, neboť mu na Vás záleží.

Amen